

Program rozvoja obce Gerlachov 2015 – 2020 (2022)

PROFIL obce Gerlachov

Analytická časť

december 2015

Obsah

Obsah	2
1 Úvod	4
2 Poloha a história obce	5
2.1 Vymedzenie a základná charakteristika územia	5
2.2 História obce	9
2.3 Erb obce	10
3 Demografia	11
3.1 Veková štruktúra obyvateľov obce	12
3.2 Národnostné zloženie obyvateľov.....	13
3.3 Náboženstvo.....	13
4 Hospodársky a ekonomický rozvoj	18
4.1 Podnikateľská činnosť	18
4.2 Priemyselná činnosť.....	19
4.3 Zamestnanosť.....	19
5 Technická infraštruktúra a bývanie	19
6 Školstvo, sociálna a zdravotná starostlivosť	21
7 Kultúra, šport a rekreácia	22
8 Životné prostredie	22
9 Realizovaný rozvoj a finančná analýza obce	23
10 SWOT analýza obce	27
11 Sumárne vyhodnotenie komunikácie s verejnosťou	29
12 Strategická časť	32
13 Programová časť	36
14 Realizačná časť	43
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	43
Komunikačná stratégia	45
Monitorovanie a hodnotenie.....	46
Akčný plán	46
15 Finančná časť	50
Indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu hospodárskeho	50
rozvoja a sociálneho rozvoja obce.....	50

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Súlad cieľov Programu rozvoja obce s cieľmi EK a VUC PSK	54
16 Záver	57
17 Základná terminológia	58

1 Úvod

V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2014 - 2020 je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky z Európskych štrukturálnych fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít.

Program rozvoja obce Gerlachov je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojom pláne a v súlade s metodikou na vypracovanie príslušného programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre obce v zmysle novely zákona o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014.

2 Poloha a história obce

2.1 Vymedzenie a základná charakteristika územia

Obec Gerlachov leží v západnej časti Nízkych Beskýd v nadmorskej výške okolo 360 m. n. m., vzdialená je 15 km od okresného miesta Bardejov. Obec má približne 1028 obyvateľov, rozloha katastra obce je 889 ha. Historickou pamiatkou je grécko-katolícky barokovo klasicistický kostol, postavený v roku 1844, zasvätený sv. Michalovi Archanjelovi, pravoslávni veriaci slúžia omše v novopostavenej cirkvi. Súčasná podoba obce je výsledkom úsilia predchádzajúcich generácií aj všetkých ostatných o jej zveľadovanie. Je výsledkom nikdy neustávajúceho procesu, ktorý viedol obyvateľov v každej dejinnej epoche k tomu, aby cieľavedome riešili dobové problémy a v najvyššej miere využívali možnosti, ktoré im dané obdobie ponúklo. Nie je to iné ani dnes. Aj v súčasnosti sa usilujeme efektívne využívať to, čo je už postavené a zároveň vytvárať stále príťažlivejšie prostredie obce. Športový areál FK Gerlachov je stále v procese výstavby, v roku 2011 bolo vybudované multifunkčné ihrisko a dokončené bolo hokejové ihrisko. Cieľom obce je vybudovať priaznivé športové prostredie pre naše deti a mládež. Zároveň areál FK Gerlachov svojou rozlohou a polohou v obci spĺňa predpoklad pre vytvorenie rekreačnej a oddychovej zóny.

Tab. 1 Základné informácie

Základné informácie	
Okres	Bardejov
Mikroregión	Horná Topľa
Prvá písomná zmienka	1344
Priemerná nadmorská výška	360 m. n. m.
Výmera katastra	889 ha (lesy - 224 ha, poľnohospodárska pôda - 540 ha)

2.1.1 Obec ako súčasť regiónu

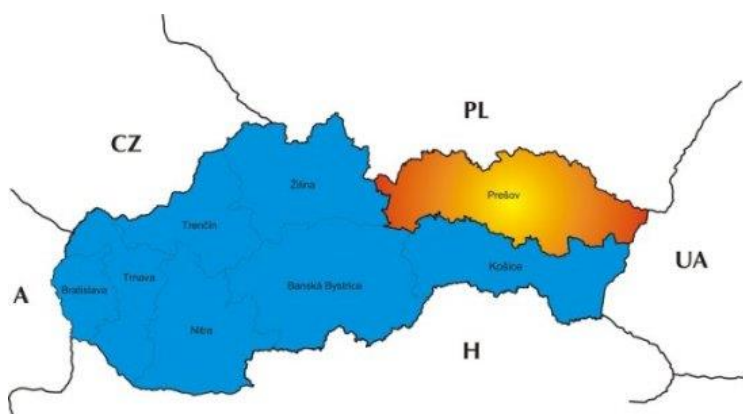
Prešovský samosprávny kraj s rozlohou 8974 km² sa rozprestiera na severovýchode Slovenskej republiky a zaberá 18,3% jej rozlohy. Počtom obyvateľov (818 916 obyvateľov) je prvý, rozlohou druhý najväčší na Slovensku.

Tvorí ho historické regióny severného, stredného a čiastočne južného Spiša, horného a dolného Šariša a horného Zemplína. Kraj sa rozprestiera v smere západ - východ . Dĺžkou 250 km približne trikrát prekonáva svoju šírku. Vypĺňa celú severovýchodnú časť Slovenska (je najvýchodnejším krajom SR). Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km), Ukrajinou (38 km) a s tromi slovenskými kraji, Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Administratívne sa Prešovský kraj delí na 13 okresov. V Prešovskom kraji je 665 obcí, z toho má 23 štatút mesta. Počtom obyvateľov si drží Prešovský kraj celoslovenský primát. Hustota zaľudnenia v kraji je druhá najnižšia medzi všetkými regiónmi Slovenska. V mestách žije takmer 50 % obyvateľov kraja. Sídлом kraja je tretie najväčšie mesto Slovenska, Prešov (90 555 obyvateľov).

Najvýznamnejšie odvetvie hospodárstva predstavuje obchodná činnosť. Jej podiel na celkových tržbách kraja tvorí 44,5%. Obchodu sa v kraji venuje najviac podnikateľských subjektov. Ďalšími významnými odvetviami je priemyselná a výroba a stavebná produkcia. Prešovský kraj je prihraničným regiónom. Z hľadiska geografickej polohy ho to predurčuje na rozvíjanie vzťahov a medzinárodnej spolupráce so svojimi susedmi. Z hľadiska dopravnej polohy má významné postavenie pre celé východné Slovensko, najmä pre styk so svojimi susedmi, a to v cestnej aj železničnej doprave. Územím kraja prechádza medzinárodná komunikácia E 50 v smere západ – východ z Českej republiky na Ukrajinu. Dôležitý je diaľničný úsek D 1 Prešov – Košice s postupným prepojením smerom na západ cez vybudovaný tunel Branisko.

Obr.1 Prešovský samosprávny kraj v SR

2.1.2 Mikroregión Horná Topľa

Združenie obcí Mikroregión Horná Topľa vzniklo v roku 2004 s cieľom naplňať aktivity v oblastiach ochrany životného prostredia, rozvoja kultúry a tradičných remesiel, zlepšovania úrovne vzdelávania, zdravotnej a sociálnej starostlivosti, vytvárania podmienok pre zlepšovanie situácie v poľnohospodárstve, doprave a stavebníctve a zlepšovanie komunikácie subjektov v mikroregióne a navonok. Zakladajúcimi členmi združenia bolo 24 obcí. V obciach žije viac ako 51 463 obyvateľov. Národnostné zloženie obcí je rozmanité, od Slovákov, cez Rusínov, Rómov a Ukrajincov až po nepatrné počty Čechov, Židov a Poliakov. Tomu zodpovedá aj religiózna pestrosť – prítomnosť veriacich východnej a západnej kresťanskej cirkvi – rímskokatolíci, evanjelici, pravoslávni, gréckokatolíci. Na území mikroregiónu sa rozpráva šarišským a rusínskym nárečím. Mikroregión sa rozprestiera na vyše 455 km². Dominantou krajiny je majestátny Busov, ktorý sa vypína do nadmorskej výšky 1002 m. Zo severu je mikroregión ohraničený Poľskom, zo západu dedinami okresu Stará Ľubovňa, na juhu dominuje pohorie Čergov a na východnej strane kraľujú dominanty okresu – Bardejov a Zborov.

V súčasnosti je hlavnou úlohou združenia koordinácia činností obcí i ostatných subjektov v regióne vo všetkých oblastiach regionálneho rozvoja, s cieľom skvalitniť životné podmienky obyvateľov tohto regiónu v zmysle trvalo udržateľného rozvoja.

Cieľom PSHR Mikroregiónu Horná Topľa je hľadať spoločné východiská z neľahkej ekonomickej situácie spôsobené rozpadom tradičných produkčných, komunikačných a servisných systémov priamo v mikroregióne, ale aj v širšom okolí, vytvorenie rámca pre budúcu spoluprácu, zhodnotenie a stanovenie reálnych krátkodobých a dlhodobých možností pre zabezpečenie udržateľného a všestranného hospodárskeho rozvoja a rast životnej úrovne obyvateľov založenom na raste zamestnanosti a vnútorného produkčného potenciálu.

Celkovým zámerom je ukázať najvhodnejšie možnosti využitia miestneho materiálneho, duchovného a ľudského potenciálu pre skvalitňovanie a rozvoj podnikania a vytvoriť predpoklady pre následné programové a rozvojové činnosti tak, aby bolo možné čo najefektívnejšie využiť okrem skromných vlastných zdrojov aj finančnú pomoc Vlády SR a EÚ prostredníctvom štrukturálnych fondov pre zvyšovanie hospodárskej a sociálnej úrovne obcí združených v mikroregióne.

Obr. 2 Mapa mikroregiónu Horná Topľa

Zdroj:<http://www.mashornatopla.sk>

2.2 História obce

Obec bola založená na zákupnom práve richtárom Gerlachom v prvej tretine 14. storočia. Prvýkrát sa písomne spomína v roku 1344 pod názvom Gerlachwagasa a v roku 1773 už ako Gerlachov. Od stredoveku obec patrila rodu Kapyovcom. Koncom 19. storočia mali v obci majetok Anhaltovci. Počas prvého sčítania v roku 1787 mala obec 50 domov a 325 obyvateľov, v roku 1828 76 domov a 588 obyvateľov. V roku 1900 v nej žilo 466 ľudí. Obyvatelia obce sa v minulosti zaoberali tradičným poľnohospodárstvom, dobytkárstvom a lesnými prácami. Od prvej polovice 19. storočia do roku 1880 tu bol v prevádzke železný hámor. Do roku 1918 obec administratívne patrila do Šarišskej stolice. Greckokatolícky kostol tu stavali v rokoch 1844-1856.

Niektoré dôležité míľníky z histórie obce

r. 1942 - búrka, v dôsledku ľadovca zničená úroda, pozabíjaná hydina

r. 1943-1974 - pôsobenie obvodného lekára v obci

r. 1944 - vypuknutie SNP, boj proti nemeckým okupantom

18. 01. 1945 - Nemci podpálili obec

20. 01. 1945 - prichádza Červená armáda, ktorá obec oslobodila

Novodobá história po r. 1945:

r. 1948 - zriadená autobusová linka

r. 1948 - zavedená telefónna linka

r. 1956 1957 - zavedená elektrická energia

r. 1946 - založená škola

r. 1960 . dané do prevádzky maloobchod, pohostinstvo, predajne Jednoty, S.D

r. 1967 - bola postavená nová škola a v starej škole bola zriadená materská škola

r. 1967 - otvorenie novej päť triednej základnej školy

r. 1973 - výstavba chodníkov okolo štátnej cesty

r. 1974 - kolektivizácia poľnohospodárstva (vstup do JRD)

r. 1979 - kolaudácia kultúrno-správnej budovy

r. 1981 - založenie telovýchovnej jednoty ISKRA Gerlachov

r. 1981 - výstavba a odovzdanie 6 bytového domu pre rómskych občanov

- r. 1982 - výstavba a odovzdanie 6 bytového domu pre rómskych občanov
- r. 1987 - daná do prevádzky nová budova MŠ a ŠJ
- r. 1989 vytvorenie urbárskej spoločnosti
- r. 1993 - odovzdanie budovy telovýchovno športového zariadenia do prevádzky
- r. 1993 - vybudovanie obecnej káblovej televízie
- r. 1998 - sprevádzkovanie pstruhovej farmy - intenzívny chov rýb (rybníky)
- r. 2001 - slávnostné posvätenie domu smútku
- r. 2002-2005 - výstavba verejného vodovodu
- r. 2009 - plynofikácia obce

Vývoj názvu obce:

Obec Gerlachov bola založená na zákupnom práve richtárom Gerlachom, prvý krát sa spomína v roku 1344 pod názvom Gerlachwagasa a v roku 1773 už ako Gerlachov . Celý názov obce je odvodený od richára Gerlacha.

2.3 Erb obce

Erb obce tvorí v červenom štíte na čiernom vŕšku zlatý pluh s kolieskom, hrubou oskou, veľmi krátkymi striebornými radlicami a prstencom ukončenou rukoväťou, spočívajúci vľavo na dvoch nôžkach.

3 Demografia

Tab. 2 Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity, pohlavia a miesta narodenia

Pohlavie	Osoby ekonomicke aktívne						Osoby na rodičovskej dovolenke	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Osoby závislé				Ostatní závislí, nezistení	Úhrn obyvateľstva	Narodení v obci bydliska	
	spolu	%	z toho			vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch				spolu	v tom					spolu	%
			osoby na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní						deti do 16 rokov	študenti stredných škôl	študenti vysokých škôl				
Gerlachov																	
Muži	504		0	7	85	0	0	59		151	106	47	12	14		35	24
Ženy	522		13	15	73	0	5	97		198	110	42	18	2		21	13
Spolu	1026		13	22	158	0	5	156		349	216	89	30	16		36	18

Zdroj: ŠÚSR

3.1 Veková štruktúra obyvateľov obce

Tab. 3 Obyvateľstvo podľa pohlavia, rodinného stavu a veku

Vek	Muži						Ženy						Obyvateľstvo	
	spolu	slobodní	ženatí	rozvedení	ovdovení	nezistení	spolu	slobodné	vydaté	rozvedené	ovdovené	nezistené	úhrn	%
Gerlachov														
0 - 2	22	22	0	0	0	0	11	11	0	0	0	0	33	
3 - 4	7	7	0	0	0	0	9	9	0	0	0	0	16	
5	4	4	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	8	
6 - 9	21	21	0	0	0	0	35	35	0	0	0	0	56	
10 - 14	36	36	0	0	0	0	35	35	0	0	0	0	71	
15	6	6	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0	12	
16 - 17	26	26	0	0	0	0	20	20	0	0	0	0	46	
18 - 19	15	14	1	0	0	0	15	14	1	0	0	0	30	
20 - 24	42	33	9	0	0	0	36	29	6	1	0	0	78	
25 - 29	42	24	18	0	0	0	35	17	17	1	0	0	77	
30 - 34	32	11	21	0	0	0	32	7	24	1	0	0	64	
35 - 39	45	8	33	4	0	0	36	7	25	4	0	0	81	
40 - 44	44	4	37	3	0	0	42	3	38	1	0	0	86	
45 - 49	31	3	23	3	2	0	27	2	19	1	5	0	58	
50 - 54	28	1	21	1	5	0	25	0	18	0	7	0	53	
55 - 59	30	0	26	0	4	0	33	0	25	0	8	0	63	
60 - 64	28	0	20	0	8	0	31	0	21	0	10	0	59	
65 - 69	26	0	20	0	6	0	30	0	18	0	12	0	56	
70 - 74	13	0	6	0	7	0	16	0	6	0	10	0	29	
75 - 79	13	0	11	0	2	0	13	0	4	0	9	0	27	
80 - 84	4	0	3	0	1	0	8	0	3	0	5	0	12	
85 +	2	0	1	0	1	0	9	0	1	0	8	0	11	
Spolu	504	207	250	11	36	0	522	213	226	9	74	0	1026	
0 - 5	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	8	
6 - 14	57	0	0	0	0	0	70	0	0	0	0	0	127	
Produktívny	309	98	189	11	11	0	281	79	173	9	20	0	590	
Poproduktívny	86	0	61	0	25	0	107	0	53	0	54	0	193	
Podiel obyvateľstva	0 - 5	4	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	8	
	6 - 14	57	0	0	0	0	70	70	0	0	0	0	127	
	produktívny vek	98	189	11	11	0	281	79	173	9	20	0	590	

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	poproduktívny vek	0	61	0	25	0	107	0	53	0	54	0	193	
	Priemerný vek													

Zdroj: ŠÚSR

3.2 Národnostné zloženie obyvateľov

Tab. 4 Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Gerlachov			
Slovenská	170	225	392
Rómska	13	16	29
Rusínska	321	280	604
Česká	0	1	1
Poľská	0	0	0
Nezistená	0	0	0
Spolu	504	522	1026

Zdroj: ŠÚSR

3.3 Náboženstvo

Tab. 5 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Gerlachov			
Rímskokatolícka cirkev	11	25	36
Gréckokatolícka cirkev	181	472	653
Pravoslávna cirkev	77	253	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0	0	330
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0	0
Starokatolícka cirkev	0	0	0
Cirkev bratská	0	0	0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	4	3	7
Bez vyznania	0	0	0
Nezistené	0	0	0
Spolu	273	753	1026

Zdroj: ŠÚSR

Vzdelanosť obyvateľstva

Tab. 6 Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Gerlachov				
Základné		43	56	99
Učňovské (bez maturity)		52	44	96
Stredné odborné (bez maturity)		63	57	120
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		21	16	37
Úplné stredné odborné (s maturitou)		69	83	152
Úplné stredné všeobecné		12	23	35
Vyššie odborné vzdelanie		24	19	70
Vysokoškolské bakalárske		12	15	27
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		14	19	33
Vysokoškolské doktorandské		2	5	7
Vysokoškolské spolu		28	39	67
Študijný odbor	prírodné vedy	0	0	0
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	7	2	9
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	0	0	0
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	2	1	3
	zdravotníctvo	1	2	3
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	0	0	0
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	0	0	0
	nezistený	0	0	0
Bez školského vzdelania		0	0	0

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Nezistené	0	0	0
Úhrn	350	381	731

Materinský jazyk

Tab. 7 Obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka

Materinský jazyk	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	
Gerlachov			
Slovenský	130	197	327
Maďarský	0	0	0
Rusínsky	374	321	695
Český	0	1	1
Poľský	0	0	0
Iný	0	3	3
Nezistený	0	0	0
Spolu	504	522	1026

Zdroj: ŠÚSR

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Tab. 8 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia

Vek, pohlavie		Postavenie v zamestnaní						Ekonomicky aktívni spolu
		zamestnanci	podnikatelia		členovia družstiev	vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch	ostatní a nezistení	
			so zamestnancami	bez zamestnancov				
Gerlachov								
15 - 19	muži	0	0	0	0	0	53	
	ženy	0	0	0	0	0	42	
	spolu	0	0	0	0	0	95	
20 - 24	muži	8	0	6	0	0	44	
	ženy	4	0	0	0	0	32	
	spolu	12	0	6	0	0	76	
25 - 29	muži	13	0	10	0	0	19	
	ženy	12	0	0	0	0	23	
	spolu	25	0	10	0	0	42	
30 - 34	muži	12	1	6	0	0	13	
	ženy	16	0	0	0	0	16	

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	spolu	28	1	6	0	0	29
35 - 39	muži	18	2	16	0	0	9
	ženy	12	0	1	0	0	23
	spolu	30	2	17	0	0	32
40 - 44	muži	18	3	11	0	0	12
	ženy	17	0	4	0	0	21
	spolu	35	3	15	0	0	33
45 - 49	muži	19	1	6	0	0	5
	ženy	12	0	2	0	0	13
	spolu	31	1	8	0	0	18
50 - 54	muži	11	3	4	0	0	10
	ženy	10	0	1	0	0	14
	spolu	21	3	5	0	0	24
55 - 59	muži	13	1	2	0	0	14
	ženy	18	0	0	0	0	15
	spolu	31	1	2	0	0	29
60 - 64	muži	7	1	1	0	0	19
	ženy	6	0	0	0	0	25
	spolu	13	1	1	0	0	44
65+	muži	2	0	0	0	0	56
	ženy	0	0	0	0	0	58
	spolu	2	0	0	0	0	114
Úhrn	muži	121	12	62	0	0	254
	ženy	107	0	8	0	0	282
	spolu	228	12	70	0	0	536
%							
Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych		20	1	6	0	0	36
Muži		-	-	-	-	-	-
Ženy		-	-	-	-	-	-
Spolu		-	-	-	-	-	-
Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych		-	-	-	-	-	-

Zdroj: ŠÚSR

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Tab. 9 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Gerlachov				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	11	0	11	
Lesníctvo a ťažba dreva	9	0	9	
Dobývanie kovových rúd	0	0	0	
Iná ťažba a dobývanie	0	0	0	
Výroba potravín	0	6	6	
Výroba odevov	2	12	14	
Výroba kože a kožených výrobkov	4	15	19	
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	0	0	0	
Tlač a reprodukcia záznamových médií	0	0	0	
Výroba chemikálií a chemických produktov	0	0	0	
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	0	0	
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0	0	0	
Výroba a spracovanie kovov	0	0	0	
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	0	0	0	
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	0	0	
Výroba elektrických zariadení	0	0	0	
Výroba strojov a zariadení i. n.	0	0	0	
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	0	0	0	
Výroba nábytku	4	0	4	
Iná výroba	0	0	0	
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	10	0	10	
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	13	0	13	
Zber, úprava a dodávka vody	4	0	4	
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	0	0	0	
Výstavba budov	23	0	23	
Inžinierske stavby	7	0	7	
Špecializované stavebné práce	2	0	2	
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	2	0	2	
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	0	0	0	
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	0	0	0	
Pozemná doprava a doprava potrubím	0	0	0	
Skladové a pomocné činnosti v doprave	0	0	0	

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Poštové služby a služby kuriérov	0	0	0
Ubytovanie	0	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	2	3
Informačné služby	0	0	0
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	2	2
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	2	2
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	0	0
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	7	0	7
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	0	0	0
Vedecký výskum a vývoj	0	0	0
Reklama a prieskum trhu	0	0	0
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	0	0	0
Sprostredkovanie práce	0	0	0
Bezpečnostné a pátracie služby	0	0	0
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	0	0	0
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	9	23	32
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4	0	4
Vzdelávanie	3	8	11
Zdravotníctvo	2	11	13
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	3	5
Sociálna práca bez ubytovania	0	4	4
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	8	8	16
Činnosti členských organizácií	2	2	4
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	0	0	0
Ostatné osobné služby	3	2	5
Zamestnávateľ v zahraničí	0	0	0
Nezistené	0	0	0
Spolu			

Zdroj: ŠÚSR

4 Hospodársky a ekonomický rozvoj

4.1 Podnikateľská činnosť

Podnikateľská činnosť je charakterizovaná celkom 11 subjektmi, z toho je 42 živnostníkov. Sú to subjekty s nízkym počtom zamestnancov a samostatní živnostníci. Subjekty zamestnávajú 0 - 10 zamestnancov. Celková ekonomická situácia na území obce je na nízkej úrovni. Spolupráca s podnikateľmi je na prijateľnej úrovni. Program obce sleduje predovšetkým podporu malého podnikania.

4.2 Priemyselná činnosť

V obci sa nachádza prevádzka Drevomont s.r.o. na spracovanie dreva a výrobu drevených paliet, kde sú zamestnaný obyvatelia obce .

Poľnohospodársku výrobu v obci zabezpečuje Poľnodružstvo Kružlov a Kurov. Zameranie poľnohospodárstva je orientované hlavne na pestovanie obilovín, d'atelinotravných miešaniiek. V obci sú aj remeselníci maliari, kurenári, murári. Celkovú situáciu v oblasti poľnohospodárstva je možno charakterizovať ako úpadkovú. Do programu obce je však vhodné zahrnúť podporu tradičného poľnohospodárstva s väzbou na aktivity mikroregiónu MAS Horná Topľa v oblasti agroturistiky resp. cykloturistiky.

4.3 Zamestnanosť

Nezamestnanosť v obci nedosahuje priemerné hodnoty SR a je v súčasnosti na úrovni 15 %. Väčšina obyvateľov pracuje v priemysle a službách, málo v poľnohospodárstve (napriek poľnohospodárskej tradícií v obci). Relatívne priaznivá je situácia vo vekovej štruktúre (30,9% produktívny a 8,6% predproduktívny). Existuje tu síce voľná pracovná sila, ale neexistuje v blízkosti dopyt. Kvalifikovaná sila je priemerná. Ľudský potenciál obce pre ďalší rozvoj obce je možno využiť len v širšom rámci (blízkosť Poľskej hranice, na úrovni rozvoja mikroregiónu).

5 Technická infraštruktúra a bývanie

Infraštruktúra

Obec je napojená na všetky základné siete (vodovod, plyn, elektrina) v rôznom technickom stave. Kanalizácia a čistička odpadových vôd je v štádiu plánovania. Okolo obce sa nachádzajú regionálne koridory technickej infraštruktúry. Výhodou je dostatok spojení autobusovou dopravou (10 spojov denne) a blízkosť železničnej stanice v Bardejove. Rozvoj obce možno očakávať v súvislosti s výstavbou rýchlostnej komunikácie (R4) a obchvatom mesta Bardejov. Vodovodná sieť s pitnou vodou v dĺžke 11 km s 42% podielom napojenia je

v dobrom stave. Zvyšok využíva vlastné studne. Elektrické rozvody s trafostanicami sú vedené vzdušne, v súčasnosti vo vyhovujúcom stave. V budúcnosti sa predpokladá uloženie elektrického vedenia do zeme a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci. V obci neexistuje kanalizačná sieť, táto problematika má dopad na oblasť ŽP. Rozvod plynu v obci je od roku 2009 s 30% napojením. Komunikačné siete (telefónne) sú vedené vzduchom. V obci je registrovaných 120 liniek. Miestny rozhlas je vo vyhovujúcom stave. Z pohľadu záujmu obyvateľstva o nové spojenia, ako aj možnosťami spolupráce v rámci mikroregiónu a využívania komunikačnej siete internetu má program zahrnúť aj riešenie týchto problémov.

Doprava

Obec má dopravné napojenie na nadradenú cestnú sieť (I/77Svidník - Stará Ľubovňa), ktorá v zámeroch SR nadobúda nadregionálny význam v súvislosti s budovaním rýchlostnej komunikácie R4 (na spojenie medzi Poľskou a Maďarskou republikou). S týmito väzbami je vhodné plánovať vylepšenie doplnkovej cestnej siete obce, s tým súvisí aj vybudovanie chodníkov v obci. Je potrebné uvažovať o zlepšení parkovacích plôch a prístupových ciest. Z hľadiska programu obec chce tiež postupne budovať cyklotrasy, ktoré by podporili zameranie na turistiku a agroturistiku.

Bývanie

Väčšina obyvateľov býva v rodinných domoch. Celkový počet domov je 259. Z toho je 9 neobývaných. Konštrukčný stav bytov nie je známy. Za posledných 10 rokov bolo postavených 11 rodinných domov. V súčasnosti je záujem o výstavbu domov. Táto oblasť je v centre pozornosti stratégie obce. Stav domov je vyhovujúci. Snaha je zvýšiť kvalitu bývania v rodinných domoch.

Tab. 10 Prehľad technickej infraštruktúry v obci

Druh technickej infraštruktúry	Jednotka, súčasný stav	
Pošta		Nie
Káblová televízia		Nie
Verejný vodovod	Pokrytie v %	100%
Vlastný zdroj pitnej vody	Názov + výdatnosť	Nie
Verejná kanalizácia - dažďová	Pokrytie v %	Nie

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Kanalizačná sieť napojená na ČOV	Pokrytie v %	Nie
Verejné studne	Počet	Nie
Vodojemy	Počet + objem	Nie
Pramene pitnej vody	Počet + výdatnosť	Áno
Rozvodná sieť plynu	Pokrytie v %	100%
Typ pripojenia na Internet (ÁNO/NIE)	ISDN	
	DSL	
	GPRS	
	Bezdrôtové pripojenie	100%
	EDGE	
Verejný internet	ÁNO/NIE	Nie
Pokrytie signálom Orange	v %	87%
Pokrytie signálom T-Mobile	v %	100%
Pokrytie signálom O ₂	v %	100%
Priemyselná zóna - výrobná	Počet firiem	1
Priemyselná zóna - skladové hospodárstvo	Skladová plocha	0
Skládka TKO		Nie
Separovaný zber		Áno
Zberný dvor pre separovaný odpad		Nie
Kompostovisko		Áno
Cintorín	Počet	1
Dom smútku	Počet	1

Tab. 11 Prehľad domového a bytového fondu

	Domy	Neobývané domy	Byty	Neobývané byty
Počet	260	9	14	0

6 Školstvo, sociálna a zdravotná starostlivosť

Základnú zdravotnú starostlivosť poskytuje zdravotné stredisko v Kružlove vzdialené 2km, tu je situovaná aj lekáreň. Obec nemá žiadne účelové zariadenie sociálnej starostlivosti. Zdravotný stav obyvateľstva nevybočuje z rámca priemeru. Snahou obce je zriadiť sociálny

dom pre starších občanov.

Základné školstvo je zastúpené jednou materskou škôlkou a jednou základnou školou. Materskú škôlku so 100 % využitím navštevuje 22 detí. Základnú školu navštevujú 44 detí z Gerlachova. Vzhľadom na zvýšenie vzdelanosti občanov obce, je záujmom obce zabezpečiť vzdelávanie dospelých v spolupráci s ÚPSVaR SR.

Obec má obchodnú a obslužnú vybavenosť na úrovni primeranej jej veľkosti. Zastúpené sú tu hlavne potraviny, drogistický tovar. V oblasti služieb je pohostinstvo. Obchodná sieť a služby v súčasnosti postačujú. Chýbajúce služby obyvateľstvo využíva v neďalekom meste Michalovce. Pri rozvoji cestovného ruchu v rámci aktivít mikroregiónu je potrebné uvažovať o modernizácii súčasnej štruktúry ako aj rozšírením služieb.

7 Kultúra, šport a rekreácia

Obec má kultúrny dom, knižnicu. V obci je grecko-katolícky kostol, pravoslávna cirkev, a cintorín. Snahou obce je vybudovať prírodný amfiteáter pre zlepšenie kultúrno - spoločenského vyžitia občanov.

Obec má udržiavané futbalové ihrisko a multifunkčné ihrisko. Obecný úrad si vyžaduje rekonštrukciu. Výhodou obce je priaznivá situácia v oblasti kriminality. Do budúcnosti je vhodné zakomponovať zariadenia pre očakávané aktivity mikroregiónu v agroturistike resp. cykloturistike. Obec nemá objekty zapísané v zozname kultúrnych pamiatok. Dominujúcou pre obec sú ľudové tradície dedinského charakteru (zvyky, piesne), ktoré sú jedinečné a obec chce tieto hodnoty zakomponovať do stratégie rozvoja obce.

8 Životné prostredie

Z hľadiska životného prostredia obec možno charakterizovať, že má v celku uspokojujúci stav. Územie nenarušujú žiadne lokálne znečistenia, vonkajšie zdroje. Primerané podmienky sú v oblasti hluku, pôdy a ovzdušia. Pozornosť pre zlepšenie si zasluhuje riešenie kanalizácie, ČOV, skultúrnenie obce úpravou okolia rodinnej zástavby s výsadbou zelene a využitie

voľných plôch. Prostredie poskytuje možnosti pre rozvoj agroturistiky založenom na tradičnom poľnohospodárstve. Obec nemá na svojom území riadenú skládku tuhého odpadu. Odpad je zabezpečený odvozom firmou Fúra s.r.o Rozhanovce a uložením na skládku. Separovaný zber sa v obci vykonáva. Obec má nelegálne skládky odpadu. Hlavným problémom je riešenie kanalizácie, ČOV, táto problematika je v centre pozornosti programu rozvoja, ďalším zameraním je účinný separovaný zber. Cez obec prechádzajú líniové stavby plynovod a obecný vodovod. Určitý druh ochrany územia by si zasluhovalo práve v spojení s uvažovaným rozvojom agroturistiky.

9 Realizovaný rozvoj a finančná analýza obce

Tab. 12 Realizované investície, projekty a aktivity za posledných 5 rokov

Názov projektu, aktivity, investície	Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy MŠ
Podporil	Ekofond nadácia SPP
Výška prípadného spolufinancovania	20 577,41
Rok	2012
Rozpočtový náklad	51 780,41
Názov projektu, aktivity, investície	Rekonštrukcia verejného osvetlenia
Podporil	Ministerstvo hospodárstva
Výška prípadného spolufinancovania	10 499
Rok	2012
Rozpočtový náklad	209 997,00
Názov projektu, aktivity, investície	Asfaltácia miestnych komunikácií
Podporil	Vlastné zdroje
Výška prípadného spolufinancovania	-
Rok	2013
Rozpočtový náklad	94 137,65
Názov projektu, aktivity, investície	Výstavba chodníka Hola hora
Podporil	Ministerstvo financií SR
Výška prípadného spolufinancovania	6 000
Rok	2013
Rozpočtový náklad	22 000
Názov projektu, aktivity, investície	Havarijné stavy „Kotolňa ZŠ Gerlachov

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Podporil	Ministerstvo školstva
Výška prípadného spolufinancovania	1 025,55
Rok	2014
Rozpočtový náklad	14 023,55
Názov projektu, aktivity, investície	Občianska hliadka v obci Gerlachov
Podporil	Implementačná agentúra UPSVaR
Výška prípadného spolufinancovania	1 165,71
Rok	2014 - 2015
Rozpočtový náklad	23 314,29
Názov projektu, aktivity, investície	Terénna sociálna práca
Podporil	Implementačná agentúra UPSVaR
Výška prípadného spolufinancovania	0
Rok	2016
Rozpočtový náklad	57 000

Hodnotenie doterajšieho rozvoja hlavne zo zameraním na integrovaný prístup, vrátane popisu využitia vonkajších zdrojov, napr. fondov EÚ, štátneho rozpočtu, súkromné zdroje a ďalších nástrojov: V predchádzajúcich obdobiach realizovala obec projekty „Rekonštrukcia verejného osvetlenia“, "Občianska hliadka v obci Gerlachov" za pomoci finančných prostriedkov z EÚ. Obec realizovala viacero investičných aj neinvestičných projektov rozvoja. Štruktúra projektov je rôznorodá. Hodnotenie využitia externých zdrojov:

Využitie EÚ zdrojov: **priemerné**,

Využitie štátnych zdrojov: **výborné**,

Využitie iných zdrojov: **nízke**,

Využitie regionálnych zdrojov (KSK a pod.): **nízke**

Tab. 13 Domáce a zahraničné zdroje v EUR

Domáce zdroje		
Štátne zdroje	Rok	Štátne zdroje (z MF SR)
Podielové dane z príjmov právnických osôb	2012	-
	2013	-
	2014	-
Podielové dane z príjmov fyzických osôb	2012	176 025,38
	2013	193 034,01
	2014	212265,57

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Cestná daň	2012	-
	2013	-
	2014	-
Dotácia na samosprávne funkcie obcí	2012	151228,77
	2013	144304,85
	2014	175762,25
Iné štátne zdroje (Environmentálny fond, štátne fondy ministerstiev /PRO SLOVAKIA,.../ a pod.)	2012	-
	2013	-
	2014	13000,00
Štátne zdroje spolu	2012	327254,15
	2013	337338,86
	2014	388027,82
Obecné zdroje	Rok	Rozpočet obce
Daň z nehnuteľností právnických osôb	2012	-
	2013	-
	2014	-
Daň z nehnuteľností fyzických a právnických osôb	2012	5281,11
	2013	5021,93
	2014	4664,83
Miestne poplatky	2012	9658,68
	2013	8897,42
	2014	8644,03
Správne poplatky	2012	1211,36
	2013	3526,34
	2014	7298,69
Zdroje z predaja a prenájmu	2012	5126,38
	2013	5512,28
	2014	5068,30
Zdroje z podnikateľskej činnosti	2012	-
	2013	-
	2014	-
Obecné zdroje spolu	2012	21277,53
	2013	22957,97
	2014	25675,35

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Dary a sponzorské príspevky	Rok	Výška
Dary a sponzorské príspevky	2012	-
	2013	21039,03
	2014	
Domáce zdroje spolu	2012	21277,53
	2013	43997,06
	2014	25675,85

Zahraničné zdroje	
Rok	Štrukturálne fondy EÚ a programy Európskej komisie
2012	199608,15
2013	21064,00
2014	5103,40
Rok	Iné zahraničné finančné mechanizmy (Švajčiarsky, Nórsky fin. mech., a pod.)
2012	-
2013	-
2014	-
Rok	Bilaterálna a multilaterálna cezhraničná spolupráca (PL-SK, CentralEurope, ENPI, SoutheastEurope, INTERREG, INTERACT, a pod.)
2012	-
2013	-
2014	-
Rok	Iné zahraničné zdroje
2012	-
2013	-
2014	-
Rok	Zahraničné zdroje spolu
2012	199 608,15
2013	21064,00
2014	5103,40

Zahraničné a domáce zdroje použité na rozvoj obce Gerlachov	
2012	548139,83
2013	402399,92
2014	418807,07

10 SWOT analýza obce

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silnou stránkou obce sú jej prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými. Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou obce je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni miestnej ale aj regionálnej, národnej či celosvetovej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú. Syntéza výsledkov analýzy SWOT porovná vonkajšie hrozby a príležitosti s vnútornými silnými a slabými stránkami. Ich kombináciou a prienikom vznikne stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvedie obec do súladu s jej okolím.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitné životné prostredie, • poľnohospodárska produkcia, • výborná spolupráca s okolitými obcami, • poloha obce, • bezpečnosť obce, • výborné vzťahy medzi obyvateľmi obce rôznej národnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • slabá osвета, • neriešenie rómskej problematiky, • nezájem obyvateľstva o rozvoj obce, • sociálna starostlivosť, • miestny rozhlas.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využívanie fondov z EU, 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

<ul style="list-style-type: none"> • vybudovanie kanalizácie a ČOV, • rozvoj podnikania, • rozvoj cestovného ruchu.	<p>obce,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevysporiadané vlastnícke vzťahy, • odliv kvalifikovanej pracovnej sily, • nedostatočné partnerstvá, • rast nezamestnanosti.
--	---

11 Sumárne vyhodnotenie komunikácie s verejnosťou

Cenným vstupom pri tvorbe Programu rozvoja obce boli aj podnety a spätná väzba z komunikácie s verejnosťou na základe spracovaného dotazníka zverejneného na web stránke obce Gerlachov ako aj v tlačenej podobe na obecnom úrade. Obyvatelia sa mohli vyjadriť k 16 okruhom otázok. Bol vytvorený priestor, kde mohli uviesť vlastné aktivity, ktoré im v preddefinovaných možnostiach chýbali, resp. pridať komentár/názor k už existujúcim (tzv. otvorené otázky).

Prieskum prebiehal od 06.12.2015 do 27.12.2015. Dotazník vyplnilo 17 respondentov, z čoho bolo 8 žien a 9 mužů. V rámci vekovej štruktúry prevládali osoby vo veku 27 – 65 rokov so stredoškolským vzdelaním. Ako zamestnanecký pomer uvádzali respondenti v najväčšej miere že sú zamestnanci alebo dôchodcovia.

Zoznam oblastí ku ktorým sa obyvatelia vyjadrovali:

- Bývanie,
- Zdravotné služby,
- Sociálne služby,
- Zamestnanosť,
- Cestovný ruch,
- Kultúra,
- Školstvo,
- Životné prostredie,
- Bezpečnosť v obci,
- Doprava.

V rámci odpovedí je možné konštatovať, že väčšina respondentov je skôr spokojná so situáciou v obci kde žije, pracuje, ako miestom pre život, prácu, zábavu, výchovu detí, či prežitie staroby. Veľmi nízka spokojnosť sa prejavila v oblasti infraštruktúry a to konkrétne sa jedná o kanalizáciu, zdravotné služby, sociálne služby, technický stav zastávok autobusu, zimná údržba komunikácií, telekomunikačná sieť, internetová sieť, plyn a elektrika v obci. Obyvatelia obce sledujú najviac dianie v obci prostredníctvom oznamov na úradnej tabuli ale aj na internetovej stránke obce ako aj v obecných novinách. Respondenti by privítali viac

kultúrnych akcií v podobe medzinárodného dňa detí, oslavy obce, tematické podujatia v náväznosti na ľudové tradície, hasičské súťaže, vzdelávacie akcie v obci ako napríklad včelársky, ovocinársky, varenie, pečenie, počítačové kurzy pre širokú verejnosť. Zaujímavým návrhom je „projekt“ - Adoptuj si starého rodiča – organizovanie stretnutí detí s osamelými seniormi pod záštitou obce. Kvalitu životného prostredia v obci hodnotia respondenti skôr s vysokou spokojnosťou. Veľmi pozitívnym zistením je, že až 97% opýtaných separuje odpad. Čo sa týka dopravy a dopravnej dostupnosti sú opýtaní spokojní. V rámci bezpečnosti obce môžeme skonštatovať, že väčšina opýtaných sa cíti v obci skôr bezpečne. Medzi najväčšie problémy obce podľa opýtaných patria: nedostatok pracovných miest, vysoká úroveň kriminality, nedostatočná vybavenosť obchodmi a službami, nedostatok možností trávenia voľného času, staré nevyhovujúce detské ihriská, kanalizácia. Medzi najväčšie pozitíva podľa respondentov patria: existencia základnej školy, materskej školy, porozumenie medzi občanmi, ústretovosť vedenia obce a jej zamestnancov, poloha a prírodné podmienky v obci. V otvorenej otázke čo najviac chýba obyvateľom obce respondenti odpovedali rôzne, no najviac rezonovali odpovede: oddychová zóna, kanalizácia, zeleň v obci, cukráreň, lekáreň, predajňa mäsa, denné centrum. Pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu by podľa opýtaných prispela publikácia o obci Gerlachov. Podľa opýtaných by malo byť vybudované: kanalizácia, denný stacionár pre seniorov a detské ihrisko. Zrekonštruované a opravené by mali byť: budova obecného úradu, rozšírenie priestorov materskej školy, autobusové zastávky. Odstrániť by sa mala stavebná suť z administratívnej budovy bývalého poľnohospodárskeho družstva.

Program rozvoja obce Gerlachov 2015 – 2020 (2022)

Obec Gerlachov

**Strategická časť
Programová časť
Realizačná a časť
Finančná časť**

12 Strategická časť

Strategická časť Programu rozvoja obce Gerlachov má za cieľ sformulovať strednodobé rozvojové ciele obce a navrhnúť intervenčnú logiku stratégie. Strategická časť Programu rozvoja obce obsahuje víziu, strategický cieľ a opatrenia, ktoré chce obec dosiahnuť pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Táto časť obsahuje:

- víziu územia obce Gerlachov,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategického cieľa a špecifických cieľov v jednotlivých prioritách

Pri sformulovaní vízie, stratégie a cieľov obce sa vychádza z aktuálne schválených strategických dokumentov na národnej úrovni pri zohľadnení celoeurópskej stratégie s názvom Stratégia Európa 2020.

Základom Stratégie Európa 2020 sú 3 navzájom sa dopĺňujúce priority, a to:

- **Inteligentný rast:** vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii
- **Udržateľný rast:** podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje
- **Inkluzívny rast:** podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

Na základe vyššie uvedených priorít si EÚ stanovila do roku 2020 päť hlavných cieľov, ktoré chce dosiahnuť, a to:

- miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov by mala dosiahnuť 75 %,
- úroveň investícií do výskumu a vývoja by mala dosiahnuť 3 % HDP EÚ,
- je potrebné dosiahnuť ciele „20/20/20“ v oblasti klímy/energie (vrátane zvýšenia záväzku, pokiaľ ide o zníženie emisií na 30 %, ak budú vhodné podmienky),

- podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, by sa mal znížiť pod 10 % a minimálne 40 % mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie,
- 20 miliónov menej ľudí by malo byť ohrozených chudobou

Pre obdobie rokov 2015-2020 s výhľadom do roku 2022 si obec Gerlachov stanovila víziu, ktorá má napomôcť k dosiahnutiu vyššie stanovených cieľov EÚ.

Vízia: Vytvorenie predpokladov pre systematické zlepšovanie životných podmienok a úrovne obyvateľstva v obci, ktoré prinesú trvalo udržateľný rozvoj obce využívajúc pritom bohatý prírodno-historický potenciál s minimálnym dopadom na životné prostredie.

Pre stanovenie strategického cieľa obce Gerlachov sa vychádza z Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ktorá je v súlade s inými strategickými a koncepcnými dokumentmi v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Partnerskú dohodu SR na roky 2014–2020, v oblasti územného rozvoja je stratégia koordinovaná s Koncepciou územného rozvoja Slovenska.

Stanovenie strategického cieľa obce sa opiera o východiskový stav definovaný v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR a o princípy zásadného smerovania v prioritných oblastiach. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje 4 strategické ciele pre Prešovský kraj, ktorými sú:

1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti v kľúčových a perspektívnych odvetviach priemyslu a služieb,
2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu,
4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP).

Strategický cieľ obce Gerlachov: „Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie konkurencieschopnosti obce, zabezpečenie zlepšenia kvality života obyvateľov

a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce s dôrazom na možný rozvojový potenciál reflektujúci pritom strategické ciele Prešovského samosprávneho kraja.“

Pre naplnenie stanovenej vízie obce boli definované štyri prioritné oblasti (priorita):

- Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov
- Dobudovanie infraštruktúry v obci a zlepšenie stavu životného prostredia v obci
- Zvýšenie kvality spoločenského a kultúrneho prostredia a propagácia obce
- Podpora obecnej ekonomiky

Tab. 14 Priority, špecifické ciele a opatrenia - Priorita 1

Priorita 1 – Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov	
Špecifický cieľ 1: Zlepšiť podmienky rozvoja ľudských zdrojov a efektívnosť výkonu verejnej správy	Špecifický cieľ 2: Zlepšiť podmienky v oblasti sociálnych služieb a komunity
<p>Opatrenie 1.1 Zabezpečenie podmienok pre kvalitné vzdelávanie</p> <p>Opatrenie 1.2 Zabezpečenie odbornej pripravenosti zamestnancov a poslancov obecného úradu</p> <p>Opatrenie 1.3 Zvýšenie efektívnosti verejnej správy a služieb</p> <p>Opatrenie 1.4 Tvorba a aktualizácia strategických dokumentov obce</p>	<p>Opatrenie 1.5 Podpora poskytovania sociálnych a komunitných služieb</p> <p>Opatrenie 1.6 Integrácia MRK</p>

Tab. 15 Priority, špecifické ciele a opatrenia - Priorita 2

Priorita 2 – Dobudovanie infraštruktúry v obci a zlepšenie stavu životného prostredia	
Špecifický cieľ 3: Rozvoj a obnova obce so zameraním na technickú infraštruktúru	Špecifický cieľ 4: Zlepšenie podmienok v oblasti životného prostredia a ochrana pred povodňami
<p>Opatrenie 2.1 Zlepšenie základnej infraštruktúry</p> <p>Opatrenie 2.2 Skvalitnenie a rozšírenie občianskej vybavenosti</p>	<p>Opatrenie 2.3 Zníženie energetickej náročnosti verejných budov</p> <p>Opatrenie 2.4 Skvalitnenie podmienok v oblasti odpadového hospodárstva</p> <p>Opatrenie 2.5 Zlepšenie podmienok v rámci protipovodňových</p>

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	aktivít v obci
--	----------------

Tab. 16 Priority, špecifické ciele a opatrenia - Priorita 3

Priorita 3 – Zvýšenie kvality spoločenského a kultúrneho prostredia a propagácie obce
Špecifický cieľ 5: Zlepšiť podmienky pre kultúru a bezpečnosť v obci
Opatrenie 3.1 Skvalitnenie podmienok pre kultúrne podujatia a šport
Opatrenie 3.2 Zvýšenie bezpečnosti v obci
Opatrenie 3.3 Podpora a propagácia obce a regiónu

Tab. 17 Priority, špecifické ciele a opatrenia - Priorita 4

Priorita 4 – Podpora obecnej ekonomiky
Špecifický cieľ 6: Zlepšiť podmienky pre rozvoj miestnej ekonomiky a CR
Opatrenie 4.1 Podpora rozvoja ekonomických činností
Opatrenie 4.2 Podpora cestovného ruchu v obci

13 Programová časť

Programová časť Programu rozvoja obce Gerlachov nadväzuje na analytickú a strategickú časť a obsahuje zoznam opatrení a projektov/aktivít a ukazovateľov na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategického cieľa a špecifických cieľov vo všetkých štyroch prioritných oblastiach, tak aby sa naplnila stanovená vízia obce Gerlachov na roky 2015 -2020 s výhľadom do roku 2022, a to: „**Vytvorenie predpokladov pre systematické zlepšovanie životných podmienok a úrovně obyvateľstva v obci, ktoré prinesú trvalo udržateľný rozvoj obce využívajúc pritom bohatý prírodno-historický potenciál s minimálnym dopadom na životné prostredie**“.

Vypracovanie programovej časti je v súlade s odporúčanou metodikou a zahŕňa nasledovné činnosti:

1. Navrhnuté projekty a aktivity na dosiahnutie opatrení definovaných v strategickej časti (tabuľka priority, špecifických cieľov a opatrení).
2. Na návrhoch projektových zámerov a aktivít sa podieľali strategickí partneri, prizvané organizácie a odsúhlasili poslanci obecného zastupiteľstva.
3. Pracovná skupina stanovila pre jednotlivé projekty a aktivity sumárny zoznam ukazovateľov, ktorý je potrebný hlavne k monitorovaniu a hodnoteniu PRO.
4. Riadiaci tím stanovil termíny realizácie projektov a odhadovanú výšku nákladov potrebných na ich realizáciu.

Tab. 18 Opatrenia, aktivity, ukazovatele - Priorita 1

Priorita č. 1		Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov
Opatrenie č. 1.1		Zabezpečenie podmienok pre kvalitné vzdelávanie
Aktivita	1.1.1	Riešenie problematiky hygieny a dochádzky obyvateľov zo sociálne slabších rodín
	1.1.2	Zabezpečenie finančných zdrojov na činnosť predprimárneho vzdelávania a školskej jedálne
	1.1.3	Poskytovanie finančných prostriedkov na školskú záujmovú činnosť
	1.1.4	Finančný príspevok pre žiakov MŠ a ZŠ na rôzne kultúrne, športové a spoločenské súťaže a aktivity
	1.1.5	Modernizácia odborných učební vrátane materiálo-technického vybavenia

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	1.1.6	Zvyšovanie odbornej kvalifikácie pedagogických a nepedagogických zamestnancov
Opatrenie č. 1.2		Zabezpečenie odbornej pripravenosti zamestnancov a poslancov obecného úradu
Aktivita	1.2.1	Materiálno-technické zabezpečenie poslancov obecného úradu (literatúra, počítač, materiály a pod.)
	1.2.2	Zabezpečenie účasti poslancov na odborných seminároch, školeniach a prezentáciách v súvislosti s výkonom funkcie vo verejnej správe
	1.2.3	Zabezpečenie účasti zamestnancov na odborných seminároch, školeniach a prezentáciách
Opatrenie č. 1.3		Zvýšenie efektívnosti verejnej správy a služieb
Aktivita	1.3.1	Elektronizácia služieb - e-government (občania, podnikatelia, inštitúcie) napr. digitalizácia hrobových miest
	1.3.2	Zavádzanie aplikácií pre mobilné telefóny pre zlepšenie dostupnosti a efektívnosti samosprávy (SMS parkovanie, dianie v meste, odkazprestarostu)
Opatrenie č. 1.4		Tvorba a aktualizácia strategických dokumentov obce
Aktivita	1.4.1	Aktualizácia Územného plánu obce
	1.4.2	Monitoring a aktualizácia Programu rozvoja obce
	1.4.3	Aktualizácia VZN a smerníc v rámci platnej legislatívy
Opatrenie č. 1.5		Podpora poskytovania sociálnych a komunitných služieb
Aktivita	1.5.1	Zriadenie denného stacionára
	1.5.2	Podpora aktivít a podujatí v dennom stacionári
	1.5.3	Podpora aktivít v oblasti starostlivosti o zdravie a výživu seniorov (príspevok obce na stravovanie dôchodcov)
	1.5.4	Podpora obyvateľstva v sociálnej núdzi (dávkami sociálnej pomoci a hmotnej núdze)
	1.5.5	Podpora činností v rámci aktívneho nástroja znižovania nezamestnanosti (aktivačné práce)
	1.5.6	Zabezpečovanie opatrovateľskej služby v obci
	1.5.7	Vytvorenie sociálneho podniku (podpora znevýhodnených skupín obyvateľstva a MRK)
Opatrenie č. 1.6		Integrácia MRK
Aktivita	1.6.1	Aktivity zamerané na prácu s MRK - zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie hygienických návykov
	1.6.2	Terénna sociálna práca
Merateľný ukazovateľ	1.1.1	Zlepšenie stavu dochádzky a hygieny na škole
	1.1.2	Zabezpečená činnosť školy a školskej jedálne
	1.1.3	Zabezpečenia školská záujmová činnosť v obci
	1.1.4	Počet zrealizovaných príspevkov
	1.1.5	Počet zmodernizovaných učební
	1.1.6	Počet školení, seminárov

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	1.2.1	Počet zakúpených pomôcok
	1.2.2	Počet absolvovaných podujatí
	1.2.3	počet absolvovaných školení
	1.3.1	Počet elektronických služieb
	1.3.2	Počet zavedených aplikácií
	1.4.1	Vypracovaný dokument
	1.4.2	Monitorovacia správa
	1.4.3	Počet aktualizovaných VZN, smerníc, dokumentov
	1.5.1	Vybudovaný denný stacionár
	1.5.2	Počet podporených podujatí, aktivít
	1.5.3	Počet príspevkov na stravu
	1.5.4	Počet poskytnutých dávok
	1.5.5	Počet zapojených uchádzačov
	1.5.6	Počet opatrovaných obyvateľov
	1.5.7	Vytvorený sociálny podnik
	1.6.1	Počet aktivít
	1.6.2	Počet asistentov v terénnej sociálnej práci
Monitorovanie		1xročne

Tab. 19 Opatrenia, aktivity, ukazovatele - Priorita 2

Priorita č. 2	Dobudovanie infraštruktúry v obci a zlepšenie stavu životného prostredia v obci	
Opatrenie č. 2.1	Zlepšenie základnej infraštruktúry	
Aktivita	2.1.1	Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, inžinierske siete, plyn)
	2.1.2	Vybudovanie, rekonštrukcia a pravidelná údržba obecných budov, verejných priestranstiev, parkov, chodníkov a miestnych komunikácií vrátane výsadby zelene a drevín
	2.1.3	Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, asfaltové cesty, spevnené plochy) v obecných častiach so zvýšeným počtom MRK
	2.1.4	Aktivity zamerané na dobudovanie a zlepšenie technického stavu miestnych komunikácií a chodníkov – napr. výstavba chodníka na miestnych cintorínoch
	2.1.5	Vypracovanie projektu cyklotrás v obci a jej okolí
	2.1.6	Vybudovanie cyklistických trás vrátane cyklistickej doplnkovej infraštruktúry
	2.1.7	Aktivity zamerané na riešenie statickej dopravy (parkoviská, odstavné plochy)
Opatrenie č. 2.2	Skvalitnenie a rozšírenie občianskej vybavenosti	
Aktivita	2.2.1	Výstava nájomných bytov
	2.2.2	Príprava pre vybudovanie IBV a lokalít
	2.2.3	Realizácia sanačných prác súvisiacich s prípravou územia pre výsadbu nízko nákladových bytových jednotiek vrátane inžinierskych sietí

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	2.2.4	Podpora svojpomocnej výstavby obydí v prostredí MRK
	2.2.5	Vybudovanie hasičskej zbrojnice
Opatrenie č. 2.3		Zníženie energetickej náročnosti verejných budov
Aktivita	2.3.1	Zateplenie obecného úradu vrátane činností priamo súvisiacich so znížením energetickej náročnosti
	2.3.2	Rekonštrukcia predškolského a školského zariadenia s prítomnosťou MRK s dôrazom na rozšírenie kapacít
Opatrenie č. 2.4		Skvalitnenie podmienok v oblasti odpadového hospodárstva
Aktivita	2.4.1	Zvýšenie počtu separačných kontajnerov a činností súvisiacich s osvetou a propagáciou separácie
	2.4.2	Zníženie objemu zmesového komunálneho odpadu
	2.4.3	Monitoring a odstránenie čiernych skládok
	2.4.4	Aktivity zamerané na zhodnocovanie BRO (tráva, listie, kuchynský odpad, atď.)
	2.4.5	Vybudovanie zberného dvora
Opatrenie č. 2.5		Zlepšenie podmienok v rámci protipovodňových aktivít v obci
Aktivita	2.5.1	Úprava a regulácia potokov
	2.5.2	Budovanie a údržba hrádzi, priepustov, lávok, rigolov, poldre atď.
	2.5.3	Úprava cintorínov a ostatnej občianskej infraštruktúry
	2.5.4	Integrovaná preventívna ochrana vôd - projekt
	2.5.5	Zalesňovanie brehov, potokov, remízok, medzí a ostatných nepoľnohospodárskych plôch
	2.5.6	Pestovanie drevín na štiepku
	2.5.7	Vybudovanie protipožiarnych a protipovodňových lesných ciest
Merateľný ukazovateľ	2.1.1	Zrealizovaný projekt podľa PD
	2.1.2	Počet aktivít zameraných na pravidelnú údržbu
	2.1.3	Počet aktivít zameraných na dobudovanie infraštruktúry MRK
	2.1.4	Počet aktivít
	2.1.5	Vypracovaný projekt
	2.1.6	Zrealizovaný zámer
	2.1.7	Počet aktivít
	2.2.1	Počet bytových jednotiek
	2.2.2	Počet pripravených projektov
	2.2.3	Počet sanačných prác
	2.2.4	Počet obydí zrealizovaných svojpomocne
	2.3.1	Zateplená plocha
	2.3.2	Zrealizovaný zámer
	2.4.1	Počet kusov
	2.4.2	% podiel ZKO
	2.4.3	Počet monitorovaní/odstránených skládok
	2.4.4	Počet aktivít

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	2.4.5	Vybudovaný zberný dvor
	2.5.1	Počet zrealizovaných projektov
	2.5.2	Počet zrealizovaných projektov
	2.5.3	Počet zrealizovaných projektov
	2.5.4	Zrealizované projekty
	2.5.5	Počet zrealizovaných projektov
	2.5.6	Množstvo vypestovaných drevín
	2.5.7	Počet zrealizovaných projektov
Monitorovanie		1x ročne

Tab. 20 Opatrenia, aktivity, ukazovatele - Priorita 3

Priorita č. 3		Zvýšenie kvality spoločenského a kultúrneho prostredia a propagácia obce
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre kultúrne podujatia a šport
Aktivita	3.1.1	Organizovanie pravidelných kultúrno - spoločenských podujatí v obci
	3.1.2	Organizovanie nepravidelných kultúrno - spoločenských podujatí v obci
	3.1.3	Podpora športových podujatí a klubov v obci
	3.1.4	Výstavba, modernizácia a údržba športovísk, detských ihrísk, športových a kultúrnych zariadení
	3.1.5	Vypracovať projektovú dokumentáciu pre cyklistický areál
	3.1.6	Vybudovať v katastri obce cyklistický areál
	3.1.7	Zriadenie oddychovo - relaxačných zón v obci
	3.1.8	Rozvoj a modernizácia obecnej knižnice
	Opatrenie č. 3.2	
Aktivita	3.2.1	Zriadenie občianskych hliadok
	3.2.2	Modernizácia a materiálno technické vybavenie DHZ
	3.2.3	Zriadenie a doplnenie kamerového systému
	3.2.4	Obnova a doplnenie zvislého a vodorovného dopravného značenia
	3.2.5	Zriadenie nasvetlenia priechodov pre chodcov
	3.2.6	Zriadenie protihlukových bezpečnostných bariér pri miestnych komunikáciách
Opatrenie č. 3.3		Podpora a propagácia obce a regiónu
Aktivita	3.3.1	Tvorba propagačno - prezentačných materiálov (časopisov, buletinov, billboardov)
	3.3.2	Zabezpečenie internetizácie obce - verejný prístup na internet

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	3.3.3	Vydávanie miestneho periodika (občasníka)
	3.3.4	Účasť obce na regionálnych projektoch propagácie regiónu
	3.3.5	Realizácia aktivít regionálneho významu v obci
	3.3.6	Šírenie ponuky informácií na internetovej stránke obce v závislosti do požiadaviek občanov a návštevníkov obce
	3.3.7	Realizácia projektov cezhraničnej spolupráce s dôrazom na prezentáciu prírodného a kultúrneho dedičstva
	3.3.8	Podpora pri budovaní a prevádzkovaní obecného informačného systému (značenie ulíc, kultúrnych a historických pamiatok, cyklotrás)
Merateľný ukazovateľ	3.1.1	Počet pravidelných kultúrnych akcií
	3.1.2	Počet nepravidelných kultúrnych akcií
	3.1.3	Počet podporených podujatí
	3.1.4	Počet vybudovaných/zmodernizovaných športovísk
	3.1.5	Vypracovaná projektová dokumentácia
	3.1.6	Zrealizovaný zámer
	3.1.7	Počet oddychových zón
	3.1.8	Zrealizovaný zámer
	3.2.1	Zrealizovaný zámer
	3.2.2	Zrealizovaný zámer
	3.2.3	Zrealizovaný zámer
	3.2.4	Počet obnovených značení
	3.2.5	Počet nasvetlených priechodov
	3.2.6	Počet protihlukových bariér
	3.3.1	Počet vydaných materiálov
	3.3.2	% pokrytie internetom
	3.3.3	Počet vydaných občasníkov
	3.3.4	Počet účastí
	3.3.5	Počet zrealizovaných aktivít regionálneho významu
	3.3.6	Počet zapojených komunikačných médií
3.3.7	Počet projektov cezhraničnej spolupráce	
3.3.8	Počet aktivít	
Monitorovanie	1x ročne	

Tab. 21 Opatrenia, aktivity, ukazovatele - Priorita 4

Priorita č. 4		Podpora obecnej ekonomiky
Opatrenie č. 4.1		Podpora rozvoja ekonomických činností
Aktivita	4.1.1	Spolupráca obce pri podpore rozvoja podnikateľských subjektov v obci
	4.1.2	Podpora tradičných remesiel a služieb
	4.1.3	Podpora pôsobenia podnikateľského združenia v obci
	4.1.4	Modernizácia miestneho rozhlasu

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	4.1.5	Spolupráca obce s inštitúciami SARIO, SOPK pre potenciálny vstup investorov do obce
Opatrenie č. 4.2		Podpora cestovného ruchu v obci
Aktivita	4.2.1	Obnova kultúrnych pamiatok
	4.2.2	Podpora produktov CR
	4.2.3	Propagácia CR na web-stránke, v rámci členstva v združeniach
Merateľný ukazovateľ	4.1.1	Počet obnovených pamiatok
	4.1.2	Nové prevádzky remesiel a služieb
	4.1.3	Zabezpečenie aktívnej spolupráce podnikateľov a vytvorenie nových pracovných miest
	4.1.4	Doba prevádzky rozhlasu
	4.1.5	Počet stretnutí
	4.2.1	Počet služieb zameraných na CR
	4.2.2	Počet produktov
	4.2.3	Počet propagovaných aktivít
	Monitorovanie	

14 Realizačná časť

Samotnú realizáciu Programu rozvoja obce (PRO) Gerlachov vykonáva obec tak ako je to uvedené v § 12 Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja vykonáva obec Gerlachov. „Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja: ... b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Realizačná časť Programu rozvoja obce Gerlachov nadväzuje na predchádzajúce časti vo väzbe na aktivity a navrhované ukazovatele. Realizačná časť obsahuje popis úloh jednotlivých partnerov, popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie Programu rozvoja obce k jednotlivým cieľovým skupinám, systém monitorovania a hodnotenia a akčný plán s výhľadom na 2 roky.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Úspešné zvládnutie naplnenia stanovených cieľov závisí od inštitucionálnych kapacít a organizačného zabezpečenia procesov. Navrhnuté projektové zámery a aktivity možno uskutočňovať vlastnými personálnymi kapacitami obce alebo prostredníctvom využívania externých agentúr a poradcov. Využitie externých personálnych kapacít umožní obci zrýchlenie procesu realizácie naplánovaných aktivít v rovnakom čase.

Postup organizačného zabezpečenia realizácie Programu rozvoja obce Gerlachov – obec raz ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, poslancov a verejnosti. V prípade zásadných pripomienok a návrhov bude uvažovať nad aktualizáciou Programu rozvoja obce v závislosti od personálnych, časových a finančných možností obce.

Starosta, alebo ním poverený pracovník Obecného úradu zabezpečuje finančné riadenie realizácie Programu rozvoja obce Gerlachov v súlade so schváleným rozpočtom obce a schválenými finančnými prostriedkami z európskych investičných a štrukturálnych fondov pre roky 2014-2020 ako aj dotačnými schémami.

Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii Programu rozvoja obce Gerlachov plní nasledovné úlohy:

- schvaľuje Program rozvoja obce
- každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia
- schvaľuje spolufinancovanie projektov financovaných z vlastných a doplnkových zdrojov
- v rámci hodnotenia Programu rozvoja obce schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Starosta vo vzťahu k realizácii Programu rozvoja obce vykonáva nasledovné činnosti:

- riadi celý proces realizácie Programu rozvoja obce,
- podpisuje uznesenia obecného zastupiteľstva vo vzťahu k Programu rozvoja obce – schválenie strategického dokumentu, schválenie aktualizácie a pod.
- vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Matica zodpovednosti vo vzťahu k realizácii Programu rozvoja obce - nižšie uvedená schéma matice zodpovednosti zobrazuje rámec zodpovednosti potrebný pre efektívnu a účelnú realizáciu Programu rozvoja obce v stanovenom období.

Matica zodpovednosti

Obec:

- ✓ príprava, spracovanie pripomienok od občanov, poslancov, partnerov
- ✓ realizácia stanovených aktivít a projektov
- ✓ realizácia a aktualizácia PRO

Komisie obecného zastupiteľstva:

- ✓ prerokovanie návrhov aktualizácií PRO
- ✓ prerokovanie návrhu rozpočtu v nadväznosti na vypracovanie Akčných plánov

Obecné zastupiteľstvo:

- ✓ schválenie PRO
- ✓ schválenie aktualizácií PRO
- ✓ schválenie hodnotiacich a monitorovacích správ

Spoločným výstupom všetkých pracovníkov obecného úradu bude vypracovanie materiálu na rokovanie obecného zastupiteľstva – hodnotiace a monitorovacie správy za príslušný kalendárny rok vrátane návrhu akčného plánu (dvojročný cyklus). Spracovaný materiál predloží starosta obecnému zastupiteľstvu na schválenie.

Komunikačná stratégia

Na základe minuloročných skúsenosti s realizáciou činností vyplývajúcich z PHSR, možno konštatovať, že v obci je zabezpečený plynulý tok informácií súvisiacich so zabezpečením aktivít potrebných pre realizáciu Programu rozvoja obce. Obec plánuje využiť aj v budúcnosti v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov služby externých subjektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác, príprava žiadostí o doplnkové zdroje financovania). Obec Gerlachov si stanovila komunikačnú stratégiu vo vzťahu k Programu rozvoja obce nasledovným spôsobom a týmito stanovenými úlohami:

Obec Gerlachov v rámci komunikácie zabezpečí nasledovné činnosti:

- pravidelná komunikácia s internými a externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii cieľov o postupe a realizácii aktivít navrhnutých v akčnom pláne
- zabezpečenie informovania verejnosti o postupe, a spôsobe realizácie jednotlivých aktivít primeraným spôsobom a zabezpečenie zapájania neziskového sektoru pri realizácii a hodnotení Program rozvoja obce,
- prezentovanie výsledkov procesu realizácie Programu rozvoja obce prostredníctvom web stránky. Uskutočňovanie brainstormingu pre získavanie informácií, inšpirácií a nových možností.
- informovanie o zrealizovaných projektoch prostredníctvom lokálnych médií s cieľom budovania pozitívneho imidžu obce.

Monitorovanie a hodnotenie

Hlavným cieľom monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja obce je získať komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia definované v Programe rozvoja obce. Obecný úrad zabezpečí spracovanie monitorovacej správy v súčinnosti s ostatnými externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii projektov v rámci Programu rozvoja obce. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých merateľných ukazovateľov u jednotlivých projektov/aktivít. Výstupom bude spracovaná monitorovacia správa, ktorá bude predložená obecnému zastupiteľstvu 1x ročne. Monitorovanie plnenia bude stálym procesom zameraným na pravidelné sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty.

Tab. 22 Plán hodnotenia a monitorovania

Typ hodnotenia	Dôvod vykonania/periodicita
Monitorovanie a hodnotenie realizácie Programu rozvoja obce - každoročne	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja
Ad hoc hodnotenie celého Programu rozvoja obce	V strede obdobia / Na konci realizácie Programu rozvoja obce
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	pri viditeľnom odklone od stanovených cieľov
Ad hoc hodnotenie celého Programu rozvoja obce alebo jeho častí	na základe rozhodnutia poslancov, kontrolného orgánu obce a pod.

Hodnotenie Programu rozvoja obce Gerlachov sa bude vykonávať na úrovni plnenia špecifických cieľov. Proces hodnotenia sa vykonáva dvakrát za celú dobu realizácie Programu rozvoja obce, a to v strede obdobia realizácie a na konci sledovaného obdobia v roku 2022. Podklady do hodnotenia poskytnú spracovateľovi hodnotiacej správy okrem pracovníkov obecného úradu aj partneri/realizátori jednotlivých projektových zámerov.

Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti tohto strategického dokumentu je spracovaný Akčný plán podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje aktivity/zoznam investícií všetkých opatrení.

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Tab. 23 Akčné plány

Priorita č. 1		Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov	Náklady v €
Opatrenie č. 1.1		Zabezpečenie podmienok pre kvalitné vzdelávanie	
Aktivita	1.1.1	Riešenie problematiky hygieny a dochádzky obyvateľov zo sociálne slabších rodín	15 500
	1.1.2	Zabezpečenie finančných zdrojov na činnosť predprimárneho vzdelávania a školskej jedálne	18000
	1.1.3	Poskytovanie finančných prostriedkov na školskú záujmovú činnosť	9 900
	1.1.4	Finančný príspevok pre žiakov MŠ a ZŠ na rôzne kultúrne, športové a spoločenské súťaže a aktivity	4 000
	1.1.6	Zvyšovanie odbornej kvalifikácie pedagogických a nepedagogických zamestnancov	500
Opatrenie č. 1.2		Zabezpečenie odbornej pripravenosti zamestnancov a poslancov obecného úradu	
Aktivita	1.2.1	Materiálno-technické zabezpečenie poslancov obecného úradu (literatúra, počítač, materiály a pod.)	3200
	1.2.2	Zabezpečenie účasti poslancov na odborných seminároch, školeniach a prezentáciách v súvislosti s výkonom funkcie vo verejnej správe	1 500
	1.2.3	Zabezpečenie účasti zamestnancov na odborných seminároch, školeniach a prezentáciách	890
Opatrenie č. 1.4		Tvorba a aktualizácia strategických dokumentov obce	
Aktivita	1.4.1	Vypracovanie/dopracovanie Územného plánu obce	podľa projektu
	1.4.2	Monitoring a aktualizácia Programu rozvoja obce	950
	1.4.3	Aktualizácia VZN a smerníc v rámci platnej legislatívy	500
Opatrenie č. 1.5		Podpora poskytovania sociálnych a komunitných služieb	
Aktivita	1.5.2	Podpora aktivít a podujatí v dennom stacionári	1 200
	1.5.3	Podpora aktivít v oblasti starostlivosti o zdravie a výživu seniorov (príspevok obce na stravovanie dôchodcov)	3 000
	1.5.4	Podpora obyvateľstva v sociálnej núdzi (dávky sociálnej pomoci a hmotnej núdze)	1555
	1.5.5	Podpora činností v rámci aktívneho nástroja znižovania nezamestnanosti (aktívne práce)	4 700
Priorita č. 2		Dobudovanie infraštruktúry v obci a zlepšenie stavu životného prostredia v obci	
Opatrenie č. 2.1		Zlepšenie základnej infraštruktúry	
Aktivita	2.1.1	Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, inžinierske siete, plyn)	podľa projektu

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	2.1.2	Vybudovanie, rekonštrukcia a pravidelná údržba obecných budov, verejných priestranstiev, parkov, chodníkov a miestnych komunikácií vrátane výsadby zelene a drevín	podľa projektu
	2.1.5	Vypracovanie projektu cyklotrás v obci a jej okolí	7 000
Opatrenie č. 2.2		Skvalitnenie a rozšírenie občianskej vybavenosti	
Aktivita	2.2.1	Výstava nájomných bytov	podľa projektu
	2.2.5	Vybudovanie hasičskej zbrojnice	podľa projektu
Opatrenie č. 2.3		Zníženie energetickej náročnosti verejných budov	
Aktivita	2.3.1	Zateplenie obecného úradu vrátane činností priamo súvisiacich so znížením energetickej náročnosti	390 000
Opatrenie č. 2.4		Skvalitnenie podmienok v oblasti odpadového hospodárstva	
Aktivita	2.4.1	Zvýšenie počtu separačných kontajnerov a činností súvisiacich s osvetou a propagáciou separácie	2000
	2.4.4	Aktivity zamerané na zhodnocovanie BRO (tráva, listie, kuchynský odpad, atď.)	1500
	2.4.5	Vybudovanie zberného dvora	500 000
Opatrenie č. 2.5		Zlepšenie podmienok v rámci protipovodňových aktivít v obci	
Aktivita	2.5.1	Úprava a regulácia potokov	podľa projektu
	2.5.2	Budovanie a údržba hrádzi, priepustov, lávok, rigolov atď.	podľa projektu
	2.5.3	Úprava cintorínov a ostatnej občianskej infraštruktúry	podľa projektu
Priorita č. 3		Zvýšenie kvality spoločenského a kultúrneho prostredia a propagácia obce	
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre kultúrne podujatia a šport	
Aktivita	3.1.1	Organizovanie pravidelných kultúrno - spoločenských podujatí v obci	10 000
	3.1.2	Organizovanie nepravidelných kultúrno - spoločenských podujatí v obci	1800
	3.1.3	Podpora športových podujatí a klubov v obci	8 500
	3.1.4	Výstavba, modernizácia a údržba športovísk, detských ihrísk, športových a kultúrnych zariadení	podľa projektov
Opatrenie č. 3.3		Podpora a propagácia obce a regiónu	
Aktivita	3.3.1	Tvorba propagačno - prezentačných materiálov (časopisov, buletinov, billboardov, kronika obce)	600
	3.3.3	Vydávanie miestneho periodiká (občasníka)	podľa ponuky
	3.3.5	Realizácia aktivít regionálneho významu v obci	

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

			500
	3.3.6	Šírenie ponuky informácií na internetovej stránke obce v závislosti do požiadaviek občanov a návštevníkov obce	
Priorita č. 4		Podpora obecnej ekonomiky	
Opatrenie č. 4.1		Podpora rozvoja ekonomických činností	
	4.1.4	Modernizácia miestneho rozhlasu	15000

15 Finančná časť

Finančná časť Programu rozvoja obce Gerlachov obsahuje:

- finančný rámec pre realizáciu Programu rozvoja obce Gerlachov – uvedený v prílohe,
- model doplnkového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov).

Indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu rozvoja obce

Zákon č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy jasne definuje príjmy rozpočtu obce, z ktorých si vie obec financovať rozvojové projekty v konkrétnej obci či meste.

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec/mesto môže na plnenie svojich úloh použiť aj:

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

- a. prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov (ďalej len "peňažné fondy"),
- b. zisk z podnikateľskej činnosti,
- c. návratné zdroje financovania,
- d. združené prostriedky. (Národná rada 2004)

Tab. 24 Model doplnkového financovania aktivít

Priorita č. 1		Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov	Zdroj	Doplnkový zdroj
Opatrenie č. 1.1		Zabezpečenie podmienok pre kvalitné vzdelávanie		
Aktivita	1.1.1	Riešenie problematiky hygieny a dochádzky obyvateľov zo sociálne slabších rodín	Vlastné zdroje	OP EZ
	1.1.2	Zabezpečenie finančných zdrojov na činnosť predprimárneho vzdelávania a školskej jedálne	Vlastné zdroje	MŠ SR
	1.1.3	Poskytovanie finančných prostriedkov na školskú záujmovú činnosť	Vlastné zdroje	MŠ SR
	1.1.4	Finančný príspevok pre žiakov MŠ a ZŠ na rôzne kultúrne, športové a spoločenské súťaže a aktivity	Vlastné zdroje	MK SR
	1.1.5	Modernizácia odborných učební vrátane materiálno-technického vybavenia	Vlastné zdroje	IROP
	1.1.6	Zvyšovanie odbornej kvalifikácie pedagogických a nepedagogických zamestnancov	Vlastné zdroje	MŠ SR
Opatrenie č. 1.2		Zabezpečenie odbornej pripravenosti zamestnancov a poslancov obecného úradu		
	1.2.3	Zabezpečenie účasti zamestnancov na odborných seminároch, školeniach a prezentáciách	Vlastné zdroje	školenia ZMOS a iných inštitúcií
Opatrenie č. 1.3		Zvýšenie efektívnosti verejnej správy a služieb		
Aktivita	1.3.1	Elektronizácia služieb - e-government (občania, podnikatelia, inštitúcie) napr. digitalizácia hrobových miest	Vlastné zdroje	OP EVS
	1.3.2	Zavádzanie aplikácií pre mobilné telefóny pre zlepšenie dostupnosti a efektívnosti samosprávy (SMS parkovanie, dianie v meste, odkazprestarostu)	Vlastné zdroje	OP EVS
Opatrenie č. 1.5		Podpora poskytovania sociálnych a komunitných služieb		
Aktivita	1.5.1	Zriadenie denného stacionára	Vlastné zdroje	IROP
	1.5.6	Podpora vzdelávania zamestnancov poskytujúcich sociálne a komunitné služby	Vlastné zdroje	OP EZ
Opatrenie č. 1.6		Integrácia MRK		
Aktivita	1.6.1	Aktivity zamerané na prácu s MRK - zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie hygienických návykov	Vlastné zdroje	OP EZ
	1.6.2	Aktivity zamerané na podporu sociálnych a asistenčných služieb v prostredí MRK (asistenti)	Vlastné zdroje	OP EZ

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Opatrenie č. 2.1		Zlepšenie základnej infraštruktúry		
	2.1.1	Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, inžinierske siete, plyn)	Vlastné zdroje	Environmentálny fond
	2.1.3	Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, asfaltové cesty, spevnené plochy) v obecných častiach so zvýšeným počtom MRK	Vlastné zdroje	OP EZ
	2.1.5	Vypracovanie projektu cyklotrás v obci a jej okolí	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	2.1.6	Vybudovanie cyklistických trás vrátane cyklistickej doplnkovej infraštruktúry	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
Aktivita	2.1.7	Aktivity zamerané na riešenie statickej dopravy (parkoviská, odstavné plochy)	Vlastné zdroje	VUC PO
Opatrenie č. 2.2		Skvalitnenie a rozšírenie občianskej vybavenosti		
	2.2.1	Výstava nájomných bytov	Vlastné zdroje	ŠFRB
	2.2.3	Realizácia sanačných prác súvisiacich s prípravou územia pre výsadbu nízko nákladových bytových jednotiek vrátane inžinierskych sietí	Vlastné zdroje	OP EZ
Aktivita	2.2.4	Podpora svojpomocnej výstavby obydli v prostredí MRK	Vlastné zdroje	OP EZ
Opatrenie č. 2.3		Zníženie energetickej náročnosti verejných budov		
	2.3.1	Zateplenie obecného úradu vrátane činností priamo súvisiacich so znížením energetickej náročnosti	Vlastné zdroje	OP KŽP
Aktivita	2.3.2	Rekonštrukcia predškolského a školského zariadenia s prítomnosťou MRK s dôrazom na rozšírenie kapacít	Vlastné zdroje	OP EZ, OP KŽP
Opatrenie č. 2.4		Skvalitnenie podmienok v oblasti odpadového hospodárstva		
Aktivita	2.4.1	Zvýšenie počtu separačných kontajnerov a činností súvisiacich s osvetou a propagáciou separácie	Vlastné zdroje	Environmentálny fond / OP KŽP
	2.4.3	Monitoring a odstránenie čiernych skládok	Vlastné zdroje	OP EZ, environmentálny fond / OP KŽP
	2.4.4	Aktivity zamerané na zhodnocovanie BRO (tráva, listie, kuchynský odpad, atď.)	Vlastné zdroje	Environmentálny fond / OP KŽP
	2.4.5	Vybudovanie zberného dvora	Vlastné zdroje	Environmentálny fond /OP KŽP
Opatrenie č. 2.5		Zlepšenie podmienok v rámci protipovodňových aktivít v obci		
	2.5.1	Úprava a regulácia potokov	Vlastné zdroje	IROP
Aktivita	2.5.2	Budovanie a údržba hrádzi, priepustov, lávok, rigolov atď.	Vlastné zdroje	IROP
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre kultúrne podujatia a šport		
Aktivita	3.1.1	Organizovanie pravidelných kultúrno - spoločenských podujatí v obci	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

	3.1.2	Organizovanie nepravidelných kultúrno - spoločenských podujatí v obci	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	3.1.4	Výstavba, modernizácia a údržba športovísk, detských ihrísk a športových zariadení	Vlastné zdroje	Dotácie MŠ SR
	3.1.5	Vypracovať projektovú dokumentáciu pre cyklistický areál	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	3.1.6	Vybudovať v katastri obce cyklistický areál	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	3.1.10	Rozvoj a modernizácia obecnej knižnice	Vlastné zdroje	OP KŽP
Opatrenie č. 3.2		Zvýšenie bezpečnosti v obci		
Aktivita	3.2.1	Zriadenie občianskych hliadok	Vlastné zdroje	Úrad splnomocnenca Vlády SR pre rómske komunity
	3.2.2	Modernizácia a materiálne technické vybavenie DHZ	Vlastné zdroje	OP KŽP
	3.2.3	Zriadenie a doplnenie kamerového systému	Vlastné zdroje	MH SR
	3.2.6	Zriadenie protihlukových bezpečnostných bariér pri miestnych komunikáciách	Vlastné zdroje	IROP
Opatrenie č. 3.3		Podpora a propagácia obce a regiónu		
Aktivita	3.3.1	Tvorba propagačno - prezentačných materiálov (časopisov, buletinov, billboardov)	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	3.3.2	Zabezpečenie internetizácie obce	Vlastné zdroje	podnikatelia
	3.3.4	Účasť obce na regionálnych projektoch propagácie regiónu	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK, SACR
	3.3.5	Realizácia aktivít regionálneho významu v obci	Vlastné zdroje	MK SR, MAS
	3.3.7	Realizácia projektov cezhraničnej spolupráce s dôrazom na prezentáciu prírodného a kultúrneho dedičstva	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	3.3.8	Podpora pri budovaní a prevádzkovaní obecného informačného systému (značenie ulíc, kultúrnych a historických pamiatok, cyklotrás)	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
Opatrenie č. 4.1		Podpora rozvoja ekonomických činností		
	4.1.2	Podpora tradičných remesiel a služieb	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	4.1.3	Podpora pôsobenia podnikateľského združenia v obci	Vlastné zdroje	SARIO, SOPK
Opatrenie č. 4.2		Podpora cestovného ruchu v obci		
	4.2.1	Obnova kultúrnych pamiatok	Vlastné zdroje	MK SR, Cezhraničná spolupráca PL-SK
	4.2.2	Podpora produktov CR	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK
	4.2.3	Propagácia CR na web-stránke, v rámci členstva v združeniach	Vlastné zdroje	Cezhraničná spolupráca PL-SK, SACR

Súlad cieľov Programu rozvoja obce s cieľmi EK a VUC PSK

Slovenská republika uzavrela dňa 20. 6. 2014 s Európskou komisiou Partnerskú dohodu o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020. Partnerská dohoda definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné investície v objeme 15,3 mld. EUR na najbližších 10 rokov. Bolo stanovených 11 tematických cieľov:

1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
2. Zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, sektora poľnohospodárstva (v prípade EPFRV) a sektora rybárstva akvakultúry (v prípade ENRF)
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika
6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
8. Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily
9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii
10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania
11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy Slovenská republika bude v programovom období 2014 - 2020 čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom operačných programov v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca.

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Tab. 25 Schéma prepojenia PRO Gerlachov a tématických cieľov EK

Prioritné oblasti podpory	Tematické ciele EK
Prioritná oblasť - Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov	TC: 2. Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania TC: 9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe TC: 10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
Prioritná oblasť - Dobudovanie infraštruktúry v obci a zlepšenie stavu životného prostredia v obci	TC: 4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch TC: 5. Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizika TC: 6. Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívnosti využívania zdrojov TC: 7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
Prioritná oblasť - Zvýšenie kvality spoločenského a kultúrneho prostredia a propagácia obce	TC: 8. Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily
Prioritná oblasť - Podpora obecnej ekonomiky	TC: 3. Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, sektora poľnohospodárstva (v prípade EPFRV) a sektora rybárstva akvakultúry (v prípade ENRF)

Tab. 26 Schéma prepojenia PRO Gerlachov a priorít PSK

Prioritné oblasti podpory	Strategické ciele PHSR VUC	Opatrenia PHSR VUC
Prioritná oblasť - Rast zamestnanosti a kvality ľudských zdrojov	II. Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov v kraji a rozvoj inkluzívnej občianskej spoločnosti	II.2 – 2.2 Zvyšovanie dostupnosti sociálnych služieb odkázaným osobám II.2 – 2.3 Podpora aktivizácie občanov v oblasti zvyšovania kvality života, obnovy pracovných návykov, rozvoja kultúrneho bohatstva, sociálnej inklúzie II.1 – 1.1 Podpora dobudovania chýbajúcich zariadení predprimárneho vzdelávania
Prioritná oblasť - Dobudovanie infraštruktúry v obci a zlepšenie stavu životného prostredia v obci	I. Zvýšenie inovačného potenciálu a ekonomickej efektívnosti podnikania v kraji III. Ochrana ŽP a zdravia človeka a efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov pre zabezpečenie udržateľného rozvoja územia	I.2 - 2.1 Optimalizácia dopravnej infraštruktúry pre lepšiu obsluhu územia III.1 - 1.4 Zvýšenie miery separovania a zhodnocovania odpadov
Prioritná oblasť - Zvýšenie kvality spoločenského a kultúrneho prostredia a propagácia obce	II. Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov v kraji a rozvoj inkluzívnej občianskej spoločnosti	II. 3 - 3.3. Podpora zabezpečenia bezpečnosti obyvateľov a bývania

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022)

Prioritná oblasť - Podpora obecnej ekonomiky	I. Zvýšenie inovačného potenciálu a ekonomickej efektívnosti podnikania v kraji	I.1 - 1.4 Podpora podnikania na vidieku I.1 – 1.3 Rozvoj cestovného ruchu ako významného sektora ekonomiky kraja
--	---	---

16 Záver

Záverečná časť dokumentu obsahuje informáciu o schválení a zverejnení Programu rozvoja obce Gerlachov.

Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022) schválilo Obecné zastupiteľstvo v Gerlachove na svojom riadnom zasadnutí dňa 8.3.2016 uznesením číslo 01/2016.

Schválený Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 - 2020 (2022) bude zverejnený na internetovej stránke obce: www.gerlachov-bj.sk

Schválenie Programu rozvoja obce Gerlachov na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2022.

Dokument	Názov: Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015– 2020 s výhľadom do roku 2022
	Dokument bol spracovaný v súlade s platnou legislatívou - podľa zákona NR SR č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z., a na základe platnej Metodiky na spracovanie programu rozvoja obce, verzia 2.0.
Spracovanie	Forma spracovania: úplné spracovanie externou spoločnosťou FOR PROJECT s.r.o.
	Obdobie spracovania: podľa požiadavky objednávateľa
	Za riadenie procesu zodpovedal starosta obce a dodávateľ.
	Verejnosť bola oboznamovaná s priebežnými výstupmi prostredníctvom webovej stránky obce a názory občanov boli zozbierané dotazníkovou metódou
Prerokovanie	Verejné pripomienkovanie
	Posudzovanie SEA
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo v Gerlachove schvaľuje Program rozvoja obce Gerlachov na roky 2015– 2020 s výhľadom do roku 2022“

17 Základná terminológia

Akčný plán/Plán aktivít je výber z plánovanej série aktivít určenej na dosiahnutie cieľov rozvojového plánu obce, ktorých realizácia je plánovaná v stanovenom období (jeden rok). Je základným nástrojom pre realizáciu rozvojového plánu.

Aktivity sú súbory činností, alebo projekty, ktoré je potrebné pri dosahovaní opatrení a cieľa vykonať.

Cieľ je stav, ktorý chceme dosiahnuť. Mal by byť zameraný na odstránenie problému či prekážky, či na využitie potenciálu alebo príležitosti.

Dopad je stav, ktorý nastane, resp. by mal nastať, keď budú naplnené ciele projektu/programu a dosiahnu sa plánované výstupy a výsledky. Dopad môže byť pozitívny (napr. príchod nových investorov, väčšia zamestnanosť, nižšia kriminalita, intenzívnejšia cezhraničná spolupráca), ale aj negatívny (poškodenie životného prostredia, úbytok neobnoviteľných zdrojov, zníženie vyváženého rozvoja územia a pod.)

Ekonomickým rozvojom sa rozumie zvyšovanie životnej úrovne a blahobytu obyvateľstva. Je to dlhodobý proces, ktorý sa vzťahuje na súhrn ekonomických a sociálnych štruktúr a sleduje hospodárske záujmy (tvorba zisku a rast obratu z výroby, predaja a služieb).

Hodnotenie projektu/programu alebo jeho jednotlivých častí má za cieľ vyhodnotiť (po etapách, na konci realizácie a pod.) naplnenie stanovených cieľov a dosiahnutie žiadaných výsledkov.

Monitoring - priebežná kontrola realizácie aktivity/projektu/programu počas jeho trvania, či plánovaný stav je v súlade s realitou (napr. dodržiavanie časového harmonogramu, čerpanie rozpočtu, kvalita výstupov a pod.)

Opatrenie je súbor tematicky súvisiacich aktivít, ktoré môžu byť realizované ako jeden celok.

Potenciál na rozvoj – súhrn vnútorných vlastností a charakteristík daností obce, ktoré môžu byť využité na rozvoj.

Príčina je jav alebo skutočnosť, ktorá má vplyv na vznik, alebo pretrvávanie problému.

Príležitosť na rozvoj predstavuje podnety, potenciál a zdroje vonkajšieho prostredia, ktoré je možné využiť pre rozvoj, alebo pre riešenie problémov.

Problém - negatívny stav vecí či záležitosti, resp. prekážka v ceste za uskutočnením cieľa, či vízie.

Problémová analýza – štruktúrované skúmanie negatívnych faktorov identifikovaného problému za účelom stanovenia príčin a následkov.

Profil obce je kvantitatívny a kvalitatívny popis daností, stavu, potrieb a východísk obce. Predstavuje tzv. „snímku“ obce k danému obdobiu a jeho hlavným účelom je priniesť komplexný obraz o súčasnom stave obce.

Rozvoj je proces pozitívnej zmeny v čase a v priestore.

Rozvoj územia je proces zmeny v čase a priestore, ktorý možno chápať ako ekonomicko-sociálne procesy prebiehajúce v prírodno-spoločenskom prostredí daného územia. Tieto procesy by mali využívať a rešpektovať podmienky a zvláštnosti prostredia.

Strategické plánovanie je súbor postupov a nástrojov na prijímanie účinných rozhodnutí, ktoré povedú k splneniu stanovených cieľov. Proces strategického plánovania je určený na to, aby pomohol spoločne znášať zodpovednosť za budúcnosť, budovať konsenzus o budúcnosti a navrhovať stratégie napredovania.

SWOT analýza obce je založená na charakteristike jeho vlastných vnútorných silných a slabých stránkach a príležitostiach a hrozbách prichádzajúcich predovšetkým z vonkajšieho prostredia. Slúži pre prípravu realistických programov či projektov.

Trvalo udržateľný rozvoj – rozvoj (v oblasti záujmu), ktorý zachováva alebo nastoľuje princípy udržateľnosti (súlad ekonomických a sociálnych aktivít pri súčasnom zachovaní kvality prírodného a životného prostredia).

Ukazovateľ/Indikátor je nástroj, pomocou ktorého je možné monitorovať priebeh procesu (programu, projektu), či zmerať dosiahnutie cieľa (existujú kvantitatívne a kvalitatívne ukazovatele).

Vízia obce je predstava o budúcnosti, ktorá odráža reálny želaný stav tých, ktorí sa na jej tvorbe podieľajú.

Výsledok je kvalitatívna zmena v rozvojovom procese, ku ktorému realizácia vytýčených aktivít alebo projektov prispieva (napr. zvýšenie environmentálneho uvedomenia ľudí, zvýšená návštevnosť obce, zlepšené podmienky pre šport pre všetkých v obci a pod.). Cieľ je vlastne plánovaný výsledok.

Výstup je konkrétny (hmatateľný) produkt, ktorý vzniká naplnením aktivity, počas programu/projektu, resp. na jeho konci (napr. postavená budova, zrekonštruované námestie, revitalizovaný park, uskutočnené podujatie a pod.).